

Lovforslag nr. L 236. Fremsat den 10. maj 2001 af fødevareministeren (Ritt Bjerregaard)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække

(Justering af reglerne om kvælstofnormer)

§ 1

I lov nr. 472 af 1. juli 1998 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække foretages følgende ændringer:

1. I § 6, stk. 3, indsættes som 2. og 3. pkt.:

» Ministeren kan ved fastsættelse af kvælstofnormerne fastsætte forskellige normer for forskellige regioner i landet. Ministeren kan endvidere fastsætte regler for tildeling af en kvælstofnorm til hvede til brødfremstilling, herunder fastsætte en øvre grænse for det areal, som kan tildeles denne norm.«

2. § 26 affattes således:

» § 26. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler, hvorefter visse afgørelser truffet efter regler fastsat i henhold til § 6, stk. 3, 3. pkt., kan træffes af et privat organ. Ministeren fastsætter samtidig regler om det private

organs sagsbehandling og om instruktion og tilsyn.

Stk. 2. De i stk.1 nævnte afgørelser kan indbringes for ministeren inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt klageren. Afgørelsen skal indeholde oplysning om klageadgang og om fristen herfor. Ministeren kan ændre afgørelsen uden, at der foreligger klage.

Stk. 3. Ministeren kan henlægge sine beføjelser efter loven til en institution under ministeriet. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over denne myndigheds afgørelser, herunder om at klage ikke skal kunne indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag efter, at der er indgivet klage.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2001.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget fremsættes med henblik på ændring af lov nr. 472 af 1. juli 1998 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Om behandlingen af lov nr. 472 af 1. juli 1998 henvises til Folketingstidende 1997-98, sp. 879, 2144, 2561, A 1516 og 1553, B 434 og 714, samt C 494.

2. Lovforslagets baggrund

Målet med Vandmiljøplanen fra 1987 var, at den årlige udvaskning af kvælstof fra jordbrugsarealer (markbidraget) skulle reduceres med 100.000 tons ved iværksættelse af en række initiativer.

Den 17. februar 1998 indgik regeringen og en række af Folketingets partier aftalen om Vandmiljøplan II. Der blev aftalt en række tiltag, der skulle gøre det muligt at opnå den forudsatte udvaskningsreduktion på 100.000 tons kvælstof pr. år. De gødnings- og sædskifterelaterede elementer i aftalen blev gennemført ved lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Det indgik i aftalen om Vandmiljøplan II, at Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) og Danmarks JordbrugsForskning (DJF) efter udløbet af gødningsåret 1999/2000 skulle afgive en vurdering af, hvorvidt der samlet måtte forventes en reduktion af markbidraget på under eller over 100.000 tons med udgangen af 2003.

Denne midtvejsevaluering viser, at der mangler i størrelsesordenen 7.400 tons kvælstof for at nå den aftalte udvaskningsreduktion på i alt 100.000 tons kvælstof pr. år i 2003. På baggrund heraf er der den 2. maj 2001 indgået en aftale mellem regeringen og de øvrige partier bag aftalen om Vandmiljøplan II om at justere de eksisterende instrumenter i planen. Aftalen er medtaget som bilag til dette lovforslag.

3. Den gældende lov

De nærmere regler for gødskning m.v., herunder fastsættelse af kvælstofnormer og anvendelse af brødhvedetillæg er fastsat i bekendtgørelse nr. 660 af 4. juli 2000 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2000/2001. For så vidt angår fastsættelse af kvælstofnormer, fremgår det af § 6, stk. 3, i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, at fødevarerministeren fastsætter kvælstofnormer for afgrøderne ved standardudbytte for klimaområder, jordboniteter og særlige vandingsbehov, planperiodens kvælstofprognose og regler om, hvorledes markens størrelse og afgrøde fastsættes.

Fødevarerministeriet fastsætter hvert år kvælstofnormer for hver enkelt afgrøde. Det sker med udgangspunkt i økonomisk optimal kvælstoftildeling, som indstilles af et fagligt udvalg (Normudvalget). Herefter fastsættes den procent, hvormed det samlede kvælstofforbrug skal reduceres, svarende til at normerne for 1997/98 nedsættes med et vægtet gennemsnit på 10 pct. De reducerede kvælstofnormer beregnes på landsplan for hver enkelt afgrøde.

Efter det nuværende regelsæt gives der et tillæg på i gennemsnit 30 kg kvælstof pr. ha til dyrkning af de hvedesorter, der er optaget på den særlige liste over sorter, som er egnede til brødfremstilling. Der er konstateret en betydelig stigning i arealet med disse sorter siden 1998.

I forbindelse med drøftelserne om midtvejsevalueringen af Vandmiljøplan II mellem regeringen og de øvrige politiske partier bag aftalen om Vandmiljøplan II, er det vurderet, at den gældende lovs bestemmelser ikke rummer mulighed for at inddrage yderligere elementer som f.eks. regionalisering i fastsættelsen af kvælstofnormer.

Endvidere vurderes den gældende lov ikke at rumme mulighed for fastsættelse af et krav om leveringskontrakt som betingelse for anvendelse af en særlig brødhvedenorm, samt fastsættelse af en øvre grænse for det areal, som kan tildeles denne norm.

4. Lovforslagets indhold

Lovforslagets formål er at begrænse udvaskningen af kvælstof fra jordbruksarealer. Med lovforslaget skabes der hjemmel til en justering af reglerne om fastsættelse af kvælstofnormer, herunder fastsættelse af forskellige normer i forskellige regioner i landet og fastsættelse af regler for anvendelse af en særlig norm for hvede til brødfremstilling.

Blandt de justeringer, som parterne bag aftalen af 2. maj 2001 er enige om, er der enkelte elementer, der forudsætter ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække for at kunne gennemføres.

Det drejer sig om mulighederne for

- en regionalisering af kvælstofnormerne til hvede, således at kvælstofkvoten til hvede kan afspejle forskelle i afregningspris, herunder afregningspris for protein
- en regionalisering af kvælstofnormer efter variationer i udbytniveauer
- at indføre dokumentationskrav, herunder i form af krav om leveringskontrakt som betingelse for anvendelse af brødhvedenormen
- at fastsætte en øvre grænse for det areal, som kan tildeles brødhvedenormen
- at henlægge administrationen af en sådan arealgrænse til et privat organ.

Idet fastsættelsen af kvælstofnormer fortsat finder sted med udgangspunkt i gennemsnitlig økonomisk optimal gødsning, er det hensigten at etablere mulighed for, at fastsættelsen af kvælstofnormer kan regionaliseres ved inddragelse af værdien af afgrødens proteinindhold. Det foreslås således, at der kan fastsættes normer, som er højere for nogle områder end for andre områder.

Det foreslås, at udbytnormerne for vinterhvede og vinterbyg justeres for at få bedre overensstemmelse mellem udbytnormerne og de udbytter, der er opnået. Det foreslås derfor, at udbytnormerne eksemplvis på amtsniveau kan reguleres, så de fastsatte udbytnormer inden for hver jordtype i højere grad kommer til at svare til de reelt opnåede udbytter i de enkelte amter.

Endvidere foreslås det, at der fastsættes regler om, at anvendelsen af brødhvedenormen betinges af, at jordbrugeren kan dokumentere, at der i mindst en af de to foregående planperioder er dyrket og leveret hvede til brødfremstilling fra den pågældende bedrift, og at der foreligger en kontrakt om dyrkning af brødhvede. Det er hensigten at fastsætte særlige regler for

nyetablerede jordbrugere, således at disse ikke på forhånd udelukkes fra anvendelse af brødhvedenormen til dyrkning af hvede til brødfremstilling.

Endelig foreslås der mulighed for fastsættelse af en øvre grænse for arealet, hvortil brødhvedenormen kan gives, samt mulighed for, at administrationen af en sådan øvre arealgrænse kan henlægges til et privat organ.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat og kommuner

Lovforslagets økonomiske konsekvenser for staten består alene af administrative konsekvenser for Plantedirektoratet.

Lovforslaget skønnes at medføre administrative konsekvenser af begrænset omfang. Administrationen og kontrollen af det foreslåede regelsæt vil blive tilrettelagt sammen med administrationen og kontrollen af de gældende regler om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. De administrative udgifter vil blive afholdt inden for de eksisterende økonomiske rammer.

Lovforslaget skønnes ikke at få økonomiske eller administrative konsekvenser for amtskommuner og kommuner.

6. Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Med lovforslaget vil fastsættelsen af kvælstofnormerne i højere grad end hidtil ske med udgangspunkt i den økonomisk optimale kvælstofdeling for afgrøden i de enkelte regioner. Forslagene om regionalisering betyder samlet set, at der flyttes kvælstof fra Vest- til Østdanmark.

Begrænsningen i muligheden for at anvende en særlig brødhvedenorm kan imidlertid reducere udbytterne for de berørte jordbrugere og dermed have økonomiske konsekvenser.

De foreslåede modeller for regionaliseringen af normfastsættelsen indebærer en vis omfordeling af kvælstof mellem regioner og afgrøder og dermed også mellem jordbrugere.

For den enkelte jordbruger kan det betyde, at bedriftens kvælstofkvote reduceres, hvilket kan medføre faldende udbytter og dermed faldende indtægter. Omvendt vil andre jordbrugere opleve, at deres kvælstofkvote øges, og at de dermed i højere grad får mulighed for økonomisk optimal kvælstofdeling. Samlet set vil der inden for den overordnede miljøpolitisk fastsatte ramme ske en optimering af anvendelsen af den til rådighed værende mængde kvælstof.

De samlede erhvervsøkonomiske konsekvenser af reduktionen af kvælstofkvoten og -forbruget vurderes derfor at være begrænsede.

7. Administrative konsekvenser for erhvervet

De administrative konsekvenser for erhvervet af de foreslåede modeller for kvælstoffastsættelsen er, at den enkelte jordbruger skal tage stilling til flere detaljer ved beregning af jordbrugsvirksomhedens kvælstofvote.

Indførelse af dokumentationskrav, herunder kontraktkrav ved dyrkning af hvede til brødfremstilling som betingelse for anvendelse af den særlige kvælstofnorm medfører, at jordbrugeren skal opbevare dokumentation for dyrkning og levering af hvede til brødfremstilling i 1 af 2 forudgående planperioder, samt kontrakt om levering af hvede til brødfremstilling i den aktuelle planperiode.

Henlæggelse af administrationen af arealgrænsen for brødhvedenormen vil medføre omkostninger til administration for det private organ, hvortil opgaven henlægges. Henlæggelsen af opgaven kan alene ske efter forudgående aftale med det pågældende organ. Det pågældende organ afholder selv alle de med opgaven forbundne omkostninger.

Det bemærkes, at lovforslaget i det væsentlige afspejler de forslag til justeringer af fastsættelse af kvælstofnormer, som er fremsat af landbrugets organisationer.

8. Miljømæssige konsekvenser

Den foreslåede regionalisering af kvælstofnormer for hvede og den foreslåede ændring af udbyttefastsættelsen for vinterbyg og vinterhvede skal ses som elementer i bestræbelserne på at opnå den i forbindelse med Vandmiljøplan II aftalte udvaskningsreduktion på 100.000 tons kvælstof pr. år. Forslaget medvirker således til at opnå den af DMU og DJF ved midt-

vejsevalueringen beregnede manglende udvaskningsreduktion i størrelsesorden 7.400 tons kvælstof.

Den foreslåede ændring af udbyttefastsættelsen for vinterhvede og vinterbyg skønnes at bidrage til en reduktion af kvælstofudvaskningen på 800 tons kvælstof om året.

En gennemførelse af forslaget vil medføre, at arealet med brødhvedenorm reduceres til 50.000 ha. Når det kombineres med den foreslåede øst-vest regionalisering, forventes udvaskningsreduktionen at udgøre i størrelsesordenen 2000 tons kvælstof om året.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder bestemmelser, der bidrager til gennemførelsen af Rådets Direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand imod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget (Nitratdirektivet), EF-Tidende, L 375/1 af 31. december 1991.

10. Høring

Lovforslaget er sendt i høring med frist til den 10. maj 2001 til følgende:

Landbrugsraadet, Dansk Familielandbrug, Landbrugets Rådgivningscenter, Amtsrådsforeningen, Miljøcenter Fyn/Trekantområdet I/S, Landboforeningerne, Dansk Erhvervsgartnerforening, Landsforeningen for Økologisk Jordbrug, Kommunernes Landsforening, Danske Slagterier, Danmarks Naturfredningsforening, De Samvirkende Danske Frøavlereforeninger, Det Danske Fjerkræråd, Dansk Pelsdyravlerforening, Brancheudvalget for Frø, Landsforeningen af Danske Svineproducenter, Skovdyrkerforeningerne, Korn- og Foderstof Kompagniet A/S, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Dansk Industri, Foreningen for Danske Handelsmøller, Friluftsrådet, Naturrådet, Kemira Danmark A/S, Nordisk Hydro, Agro Danmark, Dansk Landbrugs Grovvarerelskab a.m.b.a., DAKOFO, Den Lokale Andel.

11. Samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen væsentlige
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Der vil i begrænset omfang være administrative konsekvenser for staten
Økonomiske konsekvenser for erhvervet	Der er tale om en omfordeling af kvælstoftildelingen, som i mindre omfang kan have positive økonomiske konsekvenser for visse landbrugsbedrifter. Samlet set sker der en økonomisk optimering af den til rådighed værende kvælstofmængde	Der er tale om en omfordeling af kvælstoftildelingen, som i mindre omfang kan have negative økonomiske konsekvenser for visse landbrugsbedrifter
Administrative konsekvenser for erhvervet	Ingen	Den enkelte jordbruger pålægges i mindre omfang ekstra byrder i form af et mere detaljeret gødningsregnskab og dokumentationskrav ved dyrkning af brødhvede Administrationen af arealgrænsen for brødhvedenormen vil medføre administrative byrder for det private organ, hvortil opgaven henlægges
Miljømæssige konsekvenser	Gennemførelse af lovforslaget medfører en reduceret kvælstofudvaskning	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Se ovenfor under konsekvenser for erhvervet
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget bidrager til at sikre Danmarks opfyldelse af Nitratdirektivet	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Bestemmelsen giver fødevarerministeren bemyndigelse til at fastsætte forskellige normer for forskellige regioner for de enkelte afgrøder (regionalisering).

Regionalisering af kvælstofnormerne efter forskelle i afregningspris

Den økonomisk optimale kvælstofnorm for de forskellige afgrøder differentieres i dag alene på baggrund af jordtype og vandingsmulighed, idet det op-

nåede udbytte bl.a. er afhængigt af disse forhold. Derimod har afgrødernes proteinindhold ikke været inddraget, selvom proteinindholdet har betydning for værdien af udbyttet. Det gælder især for hvede.

Anvendes hveden til foder, afregnes hveden normalt uden hensyntagen til proteinindholdet. For at kunne sælge hveden til brødfremstilling kræves derimod normalt et proteinindhold på minimum 12 pct., ligesom der ved salg til eksport kræves et højt proteinindhold.

I områder med stort husdyrhold (Jylland) samt i områder, som ligger op til sådanne områder (Fyn), er

der mangel på korn til foder. I begge områder er prisdannelsen i høj grad bestemt af prisen på foderkorn. Dvs. at prisen, når der ses bort fra egentlig brødhvede, stort set er uafhængig af proteinindholdet. I områder med overskud af korn (Øerne øst for Storebælt), hvor en stor del af hveden skal sælges til fremstilling af brød eller til eksport, har proteinindholdet derimod stor betydning for hvilken pris, der kan opnås.

Da afgrødernes proteinindhold er afhængigt af tilførslen af kvælstof, betyder dette, at den økonomisk optimale kvælstofmængde til hvede dyrket øst for Storebælt er større end for hvede dyrket vest for Storebælt, hvor kornet kan forventes solgt/anvendt som foderkorn.

Forslaget indebærer derfor, at der indtil videre med udgangspunkt i ovenstående fastsættes økonomisk optimale kvælstofnormer for vinterhvede i to regioner: Én for vinterhvede, der dyrkes øst for Storebælt, og én for vinterhvede, der dyrkes vest for Storebælt. Normen vurderes med de aktuelle prisforhold at være 24 kg N/ha større øst for end vest for Storebælt. Dette får ikke betydning for det samlede gødningsforbrug, idet ændringen udlignes ved den generelle normreduktion.

Regionalisering af kvælstofnormer efter variationer i udbytniveauer

Bestemmelsen åbner endvidere mulighed for, at der kan foretages en udbyttefastsættelse med henblik på en mere nøjagtig angivelse af de specifikke afgrøders kvælstofbehov. Aktuelle forsøgsresultater viser, at der inden for samme jordtype er betydelige udbytteforskelle i landet. Udbytnormerne og dermed kvælstofnormerne kan med udgangspunkt i de indberettede udbytter og aktuelle forsøgsresultater bringes i større overensstemmelse med de af Danmarks Statistik opgjorte høstudbytter og dermed med det faktiske kvælstofbehov ved, at der kan fastsættes udbytter for forskellige jordtyper ned til på amtsniveau som gennemsnittet af de indberettede udbytter for amtet. Aktuelt vil der for vinterhvede og vinterbyg blive tale om 3-4 regioner med forskellige udbytnormer og dermed også forskellige kvælstofnormer.

Muligheden for regionalisering foreslås alene anvendt,

- når det vurderes at kunne ske uden at medføre øget udvaskning, og
- når det sker med udgangspunkt i principperne om økonomisk optimering

Begrænsning af anvendelsen af brødhvedenormen

Forslaget indebærer endvidere, at fødevareministeren får mulighed for at fastsætte nærmere regler for adgangen til at opnå en særlig kvælstofnorm til dyrkning af hvede til brødfremstilling.

Anvendelse af kvælstofnormen til dyrkning af hvede til brødfremstilling vil konkret blive betinget af, at der foreligger dokumentation for, at jordbrugeren i mindst 1 af de 2 forudgående planperioder på bedriften har dyrket og leveret hvede til brødfremstilling, og at jordbrugeren har indgået en kontrakt om levering af hvede til brødfremstilling fra et nærmere bestemt areal.

Af hensyn til nyetablerede jordbrugeres mulighed for adgang til kvælstofnormen for brødhvede vil der blive fastsat regler om, at disse kan anvende dokumentation indhentet fra den tidligere ejer/bruger af bedriften, hvis denne har dyrket og leveret hvede til brødfremstilling i mindst 1 af de 2 forudgående planperioder.

Fødevareministeren fastsætter nærmere regler for udformningen af de anførte dokumentationskrav.

Forslaget indebærer, at fødevareministeren kan fastsætte en øvre grænse for det areal, der kan tildeles en kvælstofnorm for hvede til brødfremstilling. Aktuelt fastsættes arealgrænsen til 50.000 ha, idet dette areal på nuværende tidspunkt vurderes at være tilstrækkeligt til at efterkomme efterspørgslen efter dansk produceret brødhvede.

Det er hensigten, at ordningen vil blive administreret således, at indgåede kontrakter om levering af brødhvede prioriteres i den rækkefølge, de indsendes til det administrerende organ. Tidspunktet for modtagelsen af kontrakter er afgørende for, om det kontraherede brødhvedeareal kan tildeles en brødhvedenorm. Kontrakter, der modtages på den dag, hvor arealgrænsen overskrides, vil ikke kunne indgå i ordningen og vil derfor ikke kunne tildeles en brødhvedenorm. Det samlede areal, hvortil der kan gives brødhvedenorm, vil således altid i praksis være mindre end eller lig med den fastsatte arealgrænse. Det er hensigten at fastsætte regler for ansøgningsperioden og om minimumskrav til de specifikke oplysninger, som skal være indeholdt i kontrakterne.

Til nr. 2

Det er hensigten at henlægge administrationen af arealgrænsen for anvendelsen af brødhvedenormen til Landbrugets Rådgivningscenter eller et lignende organ. Principperne for tilrettelæggelsen af administration er beskrevet under bemærkningerne til nr. 1.

Landbrugets organisationer har under de politiske drøftelser lagt stor vægt på at bibeholde en særlig kvælstofnorm for dyrkning af hvede til brødfremstilling. Landbruget har tilsluttet sig den oven for under bemærkningerne til nr. 1 beskrevne model for administration af brødhvedenormen. Landbruget har endvidere påtaget sig uden vederlag at administrere fordelingen af anvendelsen af brødhvedenormen inden for grænsen på 50.000 ha. Det forudsættes herved, at der tilrettelægges en administration, der tilfredsstiller behovet for en ensartet, smidig og hurtig forvaltning.

Fødevareministeren fastsætter nærmere regler for det private organs udøvelse af beføjelser efter loven, herunder for ministeriets instruktions- og tilsynsbeføjelser. I gennemførelsesbestemmelserne vil det fremgå, at reglerne i forvaltningsloven og offentlighedsloven skal være gældende for sagsbehandlingen. Samlet set er der således på dette afgrænsede område tale om en administrationsmodel, hvor der kan drages fordel af, at sagsbehandlingen udøves i nær kontakt med erhvervet, samtidig med at den lever op til de almindelige forvaltningsmæssige principper, der gælder for offentlige myndigheder.

Bestemmelsen i det nye stk. 3 svarer indholdsmæssigt til den gældende lovs § 26, dog er der i slutningen af stykket tilføjet en adgang for myndigheden i første instans til at genoptage en sag, selvom der er indgivet klage (remonstration). Remonstration kan være en mere hensigtsmæssig måde at få sagen prøvet på ny frem for en formel klage til en anden instans. Remonstration vil således i mange tilfælde være en hurtigere måde til at få sagen vurderet på ny.

Det har hidtil været vurderingen, at remonstration kunne ske i alle tilfælde uden formel hjemmel. Folketingets Ombudsmand har imidlertid givet udtryk for, at remonstration i tilfælde, hvor der er indgivet klage, efter hans opfattelse kræver udtrykkelig hjemmel. Denne udtrykkelige hjemmel søges ved lovforslaget tilvejebragt.

Til § 2

Det er hensigten at sætte loven i kraft den 1. juli 2001 med henblik på, at der ved bekendtgørelse kan fastsættes nye bestemmelser med virkning for den planperiode, der starter den 1. august 2001.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 6. ----

Stk. 2. ---

Stk. 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter kvælstofnormer for afgrøderne ved standardudbytte for klimaområder, jordboniteter og særlige vandingsbehov, planperiodens kvælstofprognose og regler om, hvorledes markens størrelse og afgrøde fastsættes.

§ 26. Henlægger ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri sine beføjelser til at træffe afgørelser efter loven til en institution under ministeriet, kan ministeren fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelserne, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

1. I § 6, *stk. 3*, indsættes som 2. og 3. *pkt.*:

»Ministeren kan ved fastsættelse af kvælstofnormerne fastsætte forskellige normer for forskellige regioner i landet. Ministeren kan endvidere fastsætte regler for tildeling af en kvælstofnorm til hvede til brødfremstilling, herunder fastsætte en øvre grænse for det areal, som kan tildeles denne norm.«

2. § 26 affattes således:

»§ 26. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler, hvorefter visse afgørelser truffet efter regler fastsat i henhold til § 6, *stk. 3*, 3. *pkt.*, kan træffes af et privat organ. Ministeren fastsætter samtidig regler om det private organs sagsbehandling og om instruktion og tilsyn.

Stk. 2. De i *stk. 1* nævnte afgørelser kan indbringes for ministeren inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt klageren. Afgørelsen skal indeholde oplysning om klageadgang og om fristen herfor. Ministeren kan ændre afgørelsen uden, at der foreligger klage.

Stk. 3. Ministeren kan henlægge sine beføjelser efter loven til en institution under ministeriet. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over denne myndigheds afgørelser, herunder om at klage ikke skal kunne indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag efter, at der er indgivet klage.«

Aftale af 2. maj 2001

Midtvejsevaluering af Vandmiljøplan II

Regeringen har den 16. januar 2001 i overensstemmelse med pkt. 6 i Vandmiljøplan II-aftalen fra februar 1998 fremlagt en redegørelse om midtvejsevaluering af VMP II.

Efter at forligspartierne ved en række møder har gennemgået og fået uddybet redegørelsen, er der blandt forligspartierne enighed om at justere de eksisterende instrumenter i den gældende plan, som beskrevet nedenfor.

Med henblik på at justere Vandmiljøplan II, således at den forudsatte reduktion på 100.000 tons nås, besluttes følgende justeringer:

1. Vedrørende *Vådområder* gives der mulighed for efter en konkret vurdering at fravige maksimumsbeløbet på 25.000 kr./ha, og der gives mulighed for at ændre praksis vedrørende jordfordeling, jordkøbslovens bestemmelser om forkøbsret samt relevante MVJ ordninger, således at genopretning af vådområder fremmes mest muligt gennem et velvilligt medspil fra berørte parter. Dette vurderes at give en reduktion på 1.500 tons N/år inden for det aftalte budget.
2. Vedrørende *6% efterafgrøder* fjernes muligheden for at tildele en kvælstofnorm og eftervirkningen af 6% efterafgrøderne skal indregnes i bedriftens kvælstofkvote. Der gives mulighed for at anvende efterafgrøder med dybdegående rødder. Dette vurderes at give en reduktion på 1.500 tons N/år.
3. Vedrørende *brødhvedetillæg* reduceres anvendelsen fra 330.000 ha til 50.000 ha. Et maksimalt areal på 50.000 ha skal nås ved at indføre et dokumentationskrav for, at der

tidligere har været dyrket og solgt hvede til brødfremstilling fra den enkelte bedrift, samt en revision af sortlisten. Dette vurderes at give en reduktion på 2.000 tons N/år. Der gives mulighed for en regionalisering af kvælstofnormerne til hvede, således at kvælstofkvoten til hvede for h.h.v. Øst- og Vestdanmark kan afspejle forskelle i afregningspris.

4. Vedrørende *kvælstofnormer* justeres behovene til en række afgrøder såsom, vinterhvede, vinterbyg, vedvarende græs, brak, græsudlæg og græsefterslæt. Dette vurderes at give en reduktion på 2.325 tons N/år. Der gives mulighed for en regionalisering efter udbytteneauer.
5. Endvidere strammes kravet til *udnyttelse af kvælstof i husdyrgødningen* med fem procent point, således som det fremgår af aftalen om VMP II. Effekten heraf er allerede indeholdt i den tekniske midtvejsevaluering.

Sammen med effekter af mere skovrejsning og en forbedret praksis vedrørende MVJ ordningerne vurderes justeringerne at give en reduktion på 7.575 tons N.

Aftalens parter forpligtiger sig til at støtte de nødvendige lovændringer i forbindelse med folketingsbehandlingen. Aftalens parter er enige om, at justeringerne skal træde i kraft senest 1. august 2001.

EU-kommissionen vil blive underrettet om midtvejsevalueringen og de heri indeholdte justeringer.

Justering af Vandmiljøplan II ved midtvejsevaluering	
Vådområder	+1.500 tons N/år
Skovrejsning	+ 50 tons N/år
MVJ	+ 200 tons N/år
Reduktion af brødhvedetillæg, fra 330.000 ha. til 50.000 ha	+ 2000 tons N/år
Revision af N-normer, 6% efterafgrøder	+ 1.500 tons N/år
Revision af N-normer, vinterbyg og vinterhvede	+ 800 tons N/år
Revision af N-normer, vedvarende græs	+ 200 tons N/år
Revision af N-normer, græsefterslæt, udlæg og brak	+ 1.325 tons N/år
I alt	+ 7.575 ¹ tons N/år

¹Der er tale om en overopfyldelse på 175 tons N/år med de vedtagne instrumenter.

Til lovforslag nr. L 236. Skriftlig fremsættelse (10. maj 2001)

Fødevareministeren (Ritt Bjerregaard) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (Justering af reglerne om kvælstofnormer)
(Lovforslag nr. L 236).

Lovforslaget er en følge af aftalen af 2. maj 2001 mellem regeringen og de øvrige partier bag aftalen om Vandmiljøplan II om yderligere justeringer af instrumenterne i planen som følge af, at den aftalte midtvejsevaluering viser, at der med de allerede iværksatte tiltag vil mangle en udvaskningsreduktion på 7.400 tons N/år for at nå reduktionsmålsætningen på 100.000 tons N/år i 2003.

Formålet med lovforslaget er at skabe hjemmel til gennemførelse af denne aftale, idet der blandt de justeringer, som parterne bag aftalen er enige om, er enkelte elementer, der forudsætter ændring af lov om jordbrugets anvendelse af

gødning og om plantedække for at kunne gennemføres.

Det foreslås, at fødevareministeren får mulighed for at fastsætte forskellige kvælstofnormer for forskellige regioner i landet med udgangspunkt i forskelle i afregningspriser og høstudbytter for korn, og at landbrugernes mulighed for at tildele en særlig kvælstofnorm til hvede til brødfremstilling begrænses væsentligt igennem øgede dokumentations- og kontraktkrav, samt indførelse af en øvre grænse for det samlede areal med hvede til brødfremstilling. Samtidig tænkes administrationen af arealgrænsen henlagt til erhvervet.

Ændringen vil bidrage til en reduktion i udvaskningen af kvælstof på ca. 2.800 tons N/år. Samlet set vil der ske en økonomisk optimering af den til rådighed værende mængde kvælstof.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets bemærkninger, anbefales det til Folketingets villige og hurtige behandling.